

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE SILFIX PRIMER

1. aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivämäärä	19.01.2007
Tuotenimi	SILFIX PRIMER
Aineen/valmisteen käyttö	Primer
Yrityksen nimi	Oy Ekström AB
Toimiston osoite	Veininlaaksontie 1
Postiosoite	Veininlaaksontie 1
Postinumero	FI-02620
Paikannimi	ESPOO
Maa	Finland
Puh:	+358-(0)9-591 91
Faksi	+358-(0)9-591 9368
Sähköposti	ji.kurki@ekstrom.fi
Verkkosivu	http://www.ekstrom.fi
Yhteyshenkilön nimi	Jyri Kurki
Laatija	Teknologisk Institut as, Norja v/ Knut Finsveen

2. Ainesosien koostumus/tiedot

CAS-numero	EC-numero	Osan nimi	Sisältö	Merkinnät/luokitus	Huom:
142-82-5	205-563-8	heptaani	70 - 100 %	Xn, F, N; R11, R38, R50/53, R65, R67	
Sarakeiden ylätunnisteet		CAS-numero = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- tai Elincs-numero) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; aineen nimi = aineluettelossa määritetty nimi (aineet, jotka eivät sisälly aineluetteloon, on käännettävä mahdollisuuksien mukaan). Pitoisuudet ilmoitettu arvoina: %, %paino/paino, %til./paino, %til./til., mg/m3, ppb, ppm, paino-%, tilavuus-%			
HH/HF/HE		T+ = erittäin myrkyllinen, T = myrkyllinen, C = syövyttävä, Xn = haitallinen, Xi = ärsyttävä, E = räjähtävä, O = hapettava, F+ = erittäin tulenarka, F = hyvin tulenarka, N = ympäristövaara			
Huomautuksia osasta		Katso kohta 16 vaaralausekkeista.			

3. Vaarojen tunnistaminen

Vaaran kuvaus

Terveys: Ärsyttää ihoa. Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. Tulipalo ja räjähdys: Helposti syttyvä. Ympäristö: Erittäin myrkyllistä vesieliöille. Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

4. Ensiaputoimenpiteet

Yleistä	Epävarmoissa tapauksissa pitää ottaa yhteyttä lääkäriin.
Hengittäminen	Raitis ilma ja lepo.
Ihokosketus	Riisu saastuneet vaatteet. Pese heti iho saippualla ja vedellä. Jos oireita esiintyy, ota yhteys lääkäriin.
Silmäkosketus	Poista mahd. piilolinssit. Huuhdellaan runsaalla vedellä (silmäluomet auki) väh. 15 min. ajan. Ota yhteyttä lääkäriin, jos ärsytys jatkuu.
Nieleminen	Anna kermaa tai ruokaöljyä. Älä yritä oksennuttaa. Lääkäriin.

Tietoja terveydenhoitohenkilökunnalle Aspiraatio nielemisen yhteydessä tai sen seurauksena aiheuttaa kemiallisen keuhkotulehduksen (pneumoniitin) vaaran.

5. Palontorjuntakeinot

Sopivat sammutusvälineet	Voidaan sammuttaa vesisumulla, jauheella, vaahdolla tai hiilidioksidilla.
Sopimattomat sammutusvälineet	Älä käytä suorasuihkua.
Palo- ja räjähdysvaarat	Helposti syttyvää. Vaaralliset palamistoutteet: Sakea savu. Hiilidioksidi (CO ₂). Hiilimonoksidi (CO). Erittelemättömät orgaaniset yhdisteet.
Henkilösuojaimet	Käytä raitisilmanaamaria, jos tuote palaa. Pakenemisen aikana käytetään hyväksytyä naamaria. Katso muutoin kohta 8.
Muita tietoja	Tullelle alttiit säiliöt siirrettävä välittömästi tai jäähdytettävä niitä vedellä.

6. toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

Henkilökohtaiset varotoimet	Käytä henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.
Ympäristövarotoimet	Estettävä pääsy viemäriin tai ympäröivään ympäristöön. Kerätään sopiviin astioihin ja luovutetaan vaarallisena jätteenä (katso kohta 13).
Puhdistusmenetelmät	Vuotanut tuote imeytetään inerttiin, palamattomaan materiaaliin.
Muita ohjeita	Maanpinnan tasolla räjähtävien höyry-ilma-seosten esiintymisvaara

7. käsittely ja varastointi

Käsittely	Järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Ei saa suihkuttaa avotuleen tai hehkuvaan aineeseen.
Varastointi	Säilytettävä tulenarkoja aineita koskevien määräysten mukaan. Säilytetään tiiviisti suljettuna viileässä, hyvin ilmastoidussa tilassa, suojattuna suoralta aurin gonpaisteelta.
Erityiset vaarat ja erikoisominaisuudet	Höyryt ovat ilmaa painavampia ja voivat levitä lattiaa pitkin. Höyryjen ja ilman yhdistyminen voi aiheuttaa räjähtäviä seoksia.

8. altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Räjähdysraja-arvot

CAS-numero	EC-numero	Osan nimi	TWA (8 h)	ppm/mg/m ³ < STEL (15m)	ppm/mg/m ³ < Vuosi p)
142-82-5	205-563-8	heptaani	1200	mg/m ³ 2100	mg/m ³ 2005

Altistumisvalvonta

Hengityksensuojaus	Käytettävä hengityssuojainta suodattimella A, jos ilmanvaihto on riittämätön. Käytä yhdistelmäsuodatinta A/P2 ruiskutettaessa.
Käsien suojaus	Käytä tarkoitukseen sopivia käsineitä, esim. : Nitrilikumi. Lämpöaika > 8 tuntia.
Silmien suojaus	Käytettävä suojalaseja tai kasvonsuojainta jos on roiskeiden vaara.
Ihon suojaus (muualla kuin käsissä)	Käytä tarkoitukseen sopivia suojavaatteita mahdollisen ihokosketuksen.
Muita tietoja	Työpaikalla tulee olla hätäsuihku ja mahdollisuus silmien huuhteluun. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Syöminen, juominen ja tupakointi eivät ole sallittuja tuotetta käsiteltäessä.

9. fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fyysinen tila	Neste
Haju	Heikko.
Väri	Vaaleankeltainen
Vesiliukoisuus	Ei liukene veteen.
Ominaispaino	Arvo: 0.79 kg/l
Sulamispiste/sulamisalue	Arvo: °C
Kiehumispiste	Arvo: > 98 °C
Leimahduspiste	Arvo: < 0 °C
Höyryn paine	Arvo: 40 hPa

10. stabiilisuus ja reaktiivisuus

Vältettävät materiaalit	Reagoi voimakkaasti vahvasti hapettavien aineiden, kuten salpietarihappon, vetyperoksidin ja perklooraatti kanssa.
Vaaralliset hajoamistuotteet	Palaessa tai voimakkaasti kuumennettaessa muodostuu: Sakea savu, hiilidioksidi, hiilimonoksidi. Erittelemättömät orgaaniset yhdisteet.
Stabiilisuus	Tuote on stabiili annettuja varasto-ja käyttöehtoja noudatettaessa.

11. Toksikologiset tiedot

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Yleistä	Ihon läpi imeytyminen ja hengittäminen ovat pääasialliset vaaratekijät teollisuudessa.
Hengittäminen	Liutinhöyryjen hengittäminen on vahingollista. Oireet ovat päänsärky, pahoinvointi, oksentelu ja päihtymystila.
Ihokosketus	Ärsyttää ihoa. Kuivattaa ihoa. Voi aiheuttaa halkeamia ihosta ja rohtumisen vaaran.
Silmäkosketus	Kohtalaisen ärsyttävää.
Nieleminen	Voi ärsyttää ja aiheuttaa mahakipuja, oksentamista ja ripulin. Keuhkotulehdus on mahdollinen jos liuotinaineen oksennus pääsee keuhkoihin.
Krooniset vaikutukset	Ei tunnettuja kroonisia tai akuutteja terveyshaittoja.
Herkistymisen	Allergiaan johtavia ominaisuuksia ei tunneta.
Karsinogeenisuus	Syöpää aiheuttavia ominaisuuksia ei tunneta.
Teratogeeniset ominaisuudet	Vaikutuksia sikiön kehitykseen ei tunneta.
Lisääntymismyrkyllisyys	Lisääntymishaitallisia vaikutuksia ei tiedossa.
Mutagenisuus	Perimään vaikuttavia ominaisuuksia ei tunneta.

12. tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Muut ekologiset tiedot

Ekotoksisuus	Erittäin myrkyllistä vesieliöille. Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksiavesiymäristössä.
Liikkuvuus	Ei liukene veteen. Kelluu vedessä. Haihtuu vuorokauden sisällä veden tai maan pinnalta.
Pysyvyys ja hajoavuus	Tietoja ei ole saatavana.
Bioakkumulatiivinen potentiaali	Bioakkumulointia koskevia tietoja ei ole ilmoitettu.

13. jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

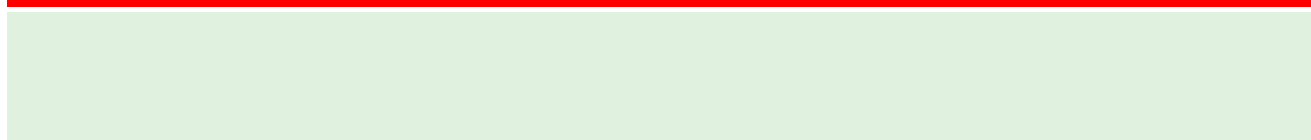
EWC-jätetunnus	14 06 03
Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu tuote	Kyllä
Määrittä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Luovutetaan vaarallisena jätteenä hyväksytylle jätteenkäsittelijälle. Alla mainittu vaarallisen jätteen koodi on ohjeellinen. Jos aineen käyttö poikkeaa aiheista, on huolehdittava oikeasta koodista.

14. Kuljetustiedot

Oikea kuljetusnimi	HEPTANES
Tuotenimi (kansallinen)	HEPTAANIT
UN-numero	1206
Vaaralliset aineet ADR/RID	Kyllä, Luokka:3 Vaaraluokitus:33
Vaaralliset aineet IMDG	Kyllä, Luokka:3 Pakkausryhmä:II Hätälääkehoito:F-E, S-D
Vaaramerkki	3

15. lainsäädäntöä koskevat tiedot

Vaaratunnus

Merkin koostumus	heptaani: 70 - 100 %
R-lauseet	R11 Helposti syttyvää. R38 Ärsyttää ihoa. R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksi avesi ympäristössä. R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
S-lauseet	S9 Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. S16 Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. S23 Vältettävä höyryn/sumun hengittämistä S29 Ei saa tyhjentää viemäriin. S33 Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. S61 Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote. S62 Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
Viitteet (lait/määräykset)	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä. N:o 807/2001. HTP-arvot 2005. Vaarallisen jätteen ohjeet. ADR/RID 2007
	Tiedote on tehty valmistajan antamien tietojen pohjalta.

16. muut tiedot

Asianmukaisten R-lauseiden luettelo (osassa 2)	R11 Helposti syttyvää. R38 Ärsyttää ihoa. R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksi avesi ympäristössä. R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Tavarantoimittajan huomautuksia	Tämän tiedotteen sisältö on oltava saatavilla kaikille, jotka käsittelevät tuotetta.
Tietojen laadun tarkastaminen	Teknologisk institutt as, joka toimii NS-EN ISO 9001:2000 mukaisesti on kontrolloinut käyttöturvallisuustiedotteen.